

SISUKORD

SISUKORD	1
1 ÜLDIST	2
2 ÜLDPLANEERINGU LÄHTESEISUKOHAD	3
3 KAVANDATAVAD MUUTUSED	4
4 KESKKONNAMÕJUD	5
4.1 LOODUSLIKUD OLUD	5
4.1.1 Põhjavesi	5
4.1.2 Pinnavesi	6
4.1.3 Keskkonnaohtlikud objektid	7
4.2 LOODUSE KAITSE, HALJASTUS JA HEAKORD	9
4.3 LIIKLUSKORRALDUS	10
4.3.1 Teed ja tänavad	10
4.3.2 Kergliikluse teed (jalgrattateed)	11
4.3.3 Parkimine	12
4.3.4 Müra	12
4.4 JÄÄTMEMAJANDUS	14
4.5 VEEVARUSTUS JA KANALISATSIOON	14
4.6.1 Joogivee kvaliteet ja linna ühisveevõrk	14
4.5.1 Ühiskanalisatsioon ja reovee puhastamine	15
4.6 SOOJAMAJANDUS JA VÄLISÕHU KAITSE	16
5 ÜLDPLANEERINGU RAKENDAMISE MÕJUD	18
6 KOKKUVÕTE	19

1 ÜLDIST

Alates 01.01.2001. a peab vastavalt *Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnaauditeerimise seadusele* (RT I 200, 54, 348) olema planeeringu alusel kavandatava tegevuse keskkonnamõju hinnatud planeeringu koostamise käigus.

Keskkonnamõjude hindamise eesmärk on planeeringu elluviimisest tulenevate otsuste ja kaudsete keskkonna muudatuste analüüsimine, võimalike kahjulike mõjude prognoosimine ning vajadusel leevendavate meetmete väljapakkumine.

Keskkonnamõju hindamise läbiviimise vajaduse tingib eelkõige võimalike alternatiivide omavaheline võrdlemine lähtudes nende keskkonnasõbralikkusest.

Käesoleva AS Entec poolt koostatud keskkonnamõju hindamise käigus lähtuti lisaks üldplaneeringu eskiisile veel *Paide linna arengukavast 2001-2003, Paide linna ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arengukavast* ning Paide linna kohta olemasolevast muust informatsioonist. Kasutada olnud materjal võimaldas saada üldise ülevaate linna olukorrast ja kavandatavatest arengusuundadest.

Eesmärk oli mitte dubleerida üldplaneeringus toodut ja käsitleda eelkõige keskkonnamõjusid, mis tulenevad otseselt üldplaneeringuga kavandatud muudatustest ja on olulised. Püüti vältida liigset informatsiooni, millel puudub praktiline vajadus ja otsene seos käesoleva üldplaneeringu eesmärkide ja põhimõtetega. Täiendavalt püüti avada valdkondi, mida üldplaneering otseselt ei käsitlenud, aga mis võiks olla oluline just keskkonnaaspektidest lähtuvalt.

Keskkonnamõju hindamisel lähtuti Eesti Vabariigi seadusandlusest ja Paide Linnavolikogu poolt kehtestatud keskkonnakaitset käsitlevate määruste nõuetest.

Käesolev keskkonnamõju hindamise osa kuulub üldplaneeringu seletuskirja juurde ning ei ole mõeldud kasutamiseks sellest eraldi. Seepärast pole lisatud dubleerivat illustreerivat plaanimaterjali ning tekstis viidatud tänavate ja objektide nimetused on leitavad üldplaneeringu juures olevatelt kaartidelt.

2 ÜLDPLANEERINGU LÄHTESEISUKOHAD

Linna üldplaneeringuna kehtib hetkel 1975.a. koostatud Paide linna generaalplaan koos korrektuuridega, mida on linna arengus seni üldjoontes ka järgitud.

Paide linna uue üldplaneeringu koostamine on vajalik saavutamaks parimat linna territooriumi kasutamist ja see lähtub lähima 10 - 15 aasta perspektiivist. Üldplaneering tugineb *Paide linna arengukavas* toodud tulekuvisionidele ning strateegiatele ja loob eeldused linna hoidmiseks soovitud arengu teel.

Linna arenemise ja ehitustegevuse hoogustumine sõltub suuresti üldisest majanduskasvust, mis annab lootust kavandatud tulevikuplaanide elluviimiseks. Tähtis on, et linn tagaks soodsa ettevõtluskliima ning planeeriks perspektiivsete tegevuste kavandamist.

Paide linna edasise arengu esmaseks eelduseks on elanikud. Olemasoleva elanikkonna säilitamise ja uute elanike piirkonda toomise aluseks on eelkõige hea elukeskkond (s.h. puhas ja tervislik linnaruum, puhkuse ja vaba aja veetmise võimalused, tööhõive, teenuste kättesaadavus ja muud sotsiaal-majanduslikud tingimused).

Iga üldplaneering tähendab eelkõige kokkuleppeid. Selle koostamise käigus üritatakse leida parim lahendus vastuoludele vältimiseks erinevate huvide esindajate vahel. Vastuvõetud üldplaneering on omakorda aluseks detailplaneeringute koostamisele. Üldplaneeringu aktuaalsuse säilitamiseks peab kehtivat üldplaneeringut perioodiliselt üle vaatama (näiteks iga 3 aasta järel) ja vajadusel läbi uute detailplaneeringute või korduva üldplaneeringu protsessiga täiendama või uuendama.

Paides on võimalik tõhustada ka loodussõbraliku turismi ja puhkemajanduse arendamist. Näiteks *Eestimaa Süda* ja *Paepealinn* on märgid, mis annavad võimalusi linna paremaks tutvustamiseks ja reklaamimiseks. Ka tehisjärve võimalusi saab paremini ära kasutada.

Paide linna üldplaneeringu algatamisel ja koostamisel on rõhutatud ja igati arvestatud *Säästva arengu seadusest* ja *Eesti keskkonnastrategiast* tulenevate põhimõtetega.

Paide kuulub tervislike linnade koostöövõrku. Linna säästva arengu konkreetsemaks kavandamiseks on lähiaastatel kavas välja töötada ka *Paide linna Agenda 21*.

3 KAVANDATAVAD MUUTUSED

Üldplaneeringu põhieesmärgiks on teatavasti linnakeskkonna pikaajalise arengu kavandamine. Linnast kujundatakse veelgi meeldivam ja inimsõbralikum elukeskkond, kus on puhas õhk ja joogivesi, toimiv jäätmemajandus, atraktiivsed puhkealad, hooldatud krundid jne. Arengut suunatakse kooskõlas tasakaalustatud ja alalhoidlike keskkonnasõbralike printsiipidega, mis vastupidiselt mõnikord levinud arusaamadele ei sea alati piiranguid majanduslikule arengule, vaid vastupidi, aitavad kaasa kõrgema elukvaliteedi saavutamisele keskkonda säästval moel.

Planeeringu rakendamise tulemuseks peaks olema siinsete elanike rahulolu oma kodulinnaga ja sellega kaasnev senisest parem tervis, mis kujuneb inimeste ja looduse vaheliste suhete edasise tasakaalustamise kaudu.

Paide linnas eelnevalt kehtestatud planeeringute koostamise käigus on kaasnevate keskkonnamõtjude vähendamisele ja leevendamisele juba vajalikku tähelepanu pööratud ning keskkonna seisukohast väga olulisi territoriaalseid muudatusi uue üldplaneeringuga ette ei nähta. Eelkõige üritatakse luua eeldused olemasoleva situatsiooni paremaks kasutamiseks lähtuvalt juba välja kujunenud ehitus- ja maakasutustraditsioonidest.

Uusi suuremaid reostusobjekte pole lähiajal oodata. Detailplaneeringuga on juba ette nähtud sealiha esmase töötlemise tehas ning maa reserveeritakse ka uue katlamaja ehitamiseks.

Koostöö naabervaldadega on hea ja arengus arvestatakse muuhulgas linna lähiümbruse perspektiivsete tootmiskaude (Sillaotsa, Mäo, Prääma, Reopalu jne) kasutamise võimalustega.

Uusi väiketootmis- ja ärimaid planeeritakse elamu- ja tööstuspiirkondade vahetusse lähedusse. Määratletud on võimalikud sobivad asukohad ka uute **bensiinjaamade** rajamiseks, kuid maksimaalselt ei nähta Paides ette üle 5 kaasaegse ja nõuetekohase tankla. Kuna tegemist on *Kemikaaliseaduse* mõistes ohtlike ettevõtetega, ei tohi need asuda elamute vahetus läheduses ja arvestada tuleb nii looduslike tingimuste kui aina rangemaks muutuvate keskkonnanormidega. Hetkel on Paides 3 tanklat.

Uute tööstusalade rajamisele eelistatakse vanade korrastamist ning kasutatakse ära juba olemasolevaid või pooleliolevaid ehitisi ja rajatisi.

Kõikide uute tootmis- ja tööstusalade kasutuselevõtt on võimalik ainult läbi detailplaneeringu protsessi (koos keskkonnamõtjude hindamisega). Nii tagatakse tõhus kontroll ehitamise üle ja ennetatakse keskkonnaprobleemide teket.

4 KESKKONNAMÕJUD

Üldplaneeringuga kavandatud tegevused avaldavalt valdavalt eeldatavat positiivset mõju. Nende elluviimisel võib paratamatult esineda aga mõningaid keskkonnale negatiivseid mõjusid. Positiivseks loetakse üldiselt sellised tegurid, mis aitavad kaasa keskkonna- ja säästva arengu eesmärkide saavutamisele, negatiivsed on keskkonnale ebasoodsad mõjud, mis tihti kaasnevad püstitatud vajalike arengueesmärkide saavutamise ja vajavad leevendamist või minimeerimist.

Üldplaneeringu rakendamise üks peamisi eesmärke on inimese elukeskkonna kvaliteedi tõstmine koos looduskeskkonna tasakaalu säilitamisega. Säästvast mõtlemisest ja tegutsemisest ning heast keskkonnaseisundist saab aina enam üks olulisi konkurentsieeliseid.

Paide linna edasise heaolu üheks aluseks on väärtusliku looduskeskkonna taastamine ja säilitamine nii linnas kui seda ümbritsevatel aladel. Vastasel korral halveneb koos looduskeskkonnaga ka elukeskkond ning linnaelanikud hakkavad otsima paremaid töö- ja puhketingimusi mujalt. Seetõttu peab linna üldplaneering aitama mitte ainult vältida uusi probleeme, vaid kaasa aitama keskkonnaseisundi pidevale parandamisele.

4.1 LOODUSLIKUD OLUD

Paide linna asub Pandivere kõrgustiku ja Türi voorestiku piirdealal Maapind on siin nõrgalt lainjas, languga põhjast lõunasse. Maapinna absoluutsed kõrgused on vahemikus 60- 65 meetrit.

Andmed Paide linna geoloogilise aluspõhja kohta pärinevad 1980–tel aastatel linna erinevates piirkondades läbiviidud ehitusgeoloogilistest uuringutest. Valdavalt on Paides tegemist lubjakivil lasuvate glatsiaalsete setetega (saviliivmoreen), kohati leidub ka turvast. **Pinnakate on valdavalt õhuke ja põhjavee looduslik kaitse seepärast nõrk.**

4.1.1 Põhjavesi

Paide linna territooriumil levib kõige ülemise veekihina siluri veehorisont, mille paksuseks on kuni 30 meetrit. Sellest horisondist saavad vee madalad puur- ja salvkaevud. Veekvaliteet on nendes kaevudes halb ning on täheldatud foonilisest tasemest suuremat SO_4 , nitraatide ja nitritite sisaldust ning ka bakterioloogilist reostust. Linnas on ligikaudu 50 salvkaevu ja 300 madalat individuaalpuurkaevu.

Ühisveevarustuse vesi võeti kuni 2001. aastani ordoviitsiumi veehorisondist, kus on aga ülemäära kõrge raua, fluori, boori ja

väavelvesiniku sisaldus. 2000. a. lõpul sai valmis uus Paide veehaare. Vett võetakse nüüd siluri veehorisondist linnast umbes 2,2 km Tallinn-Tartu maantee poole jäävalt alalt. Veehaare koosneb 30 - 35 meetri sügavustest 4 tarbepuurkaevust ja 6 seirepuurkaevust.

Põhjavee varudeks on kinnitatud 25 aastaks 2000 m³/ööpäevas. Praegusel hetkel on linna veetarbimine alla 1000 m³/ööpäevas, seega lähiaja arenguperspektiivideks veevarudest piisab.

4.1.2 Pinnavesi

Paide kuulub Pärnu jõe valglasse (6920 km²), mille suurus linna piires ülalpool Reopalu jõe suuet on 426 km² ja keskmine vooluhulk 4,0 m³/s.

Pärnu jõgi on eesvooluks Paide linna heitvetele. Reoveepuhastist suubub Pärnu jõkke ööpäevas keskmiselt 3400 m³ nõuetekohaselt puhastatud heitvett.

Linna piires suubuvad Pärnu jõkke Esna jõgi (valgala 241 km²), Vodja jõgi (83 km²) ja Reopalu jõgi (140 km²), mis kõik kuuluvad *Ranna ja kalda kaitse seaduse* alusel keskkonnaministri 14.02.1996 määrusega nr 10 kehtestatud *Lõhilaste kudemis- ja elupaikade nimistusse*.

Kogu Pärnu jõe valgala kaitset käsitleb veel 1999. aastal koostatud Veekasutuskava.

Üldplaneeringu üks kaudseid eesmärke on vähendada Paide linnast lõppkokkuvõttes Pärnu jõkke kanduvat pinnaveereostust nii kanalisatsiooni ja puhastusseadmete rekonstrueerimi se kui olemasoleva jääkreostuse likvideerimise tõhustamise teel.

Paide linna kaguosas (Järve tee, Mündi tee, Esna jõe ja Kriilevälja küla vahelisel alal) Esna jõe suudme lähedal asub **Paide tehisjärv** (pindala 4,24 ha, keskmine sügavus 1,91 m), mis on linnaelanike puhke- ning supluspaigaks. Järvevee seisukord on hea. Suvisel ajal võetakse tehisjärvest regulaarselt veeanalüüse mikrobioloogilisteks uuringuteks.

Tehisjärv asub linna ümbritsevas haljasvööndis. Valdav osa järve ümbritsevast alast on planeeritud avaliku kasutusega puhkealaks vastavalt Paide Linnavolikogu määrusega 27.04.2000 nr 28 kehtestatud *Mündi paisjärve maa-ala detailplaneeringule* (Arhitektuuribüroo R.A.E. OÜ, Paide, 2000). Paisjärve ümbritseval puhkealal on kaks avalikku supelranda.

Tehisjärve lähedal asub 90 elanikuga Kriilevälja küla (Paide vald), kus puudub ühisvee- ja kanalisatsioonivõrk. Tehisjärve veekvaliteedi stabiilsuse ja põhjavee kvaliteedi parandamise mõttes on küla planeeritud liita linna ühisvõrguga.

Üldplaneering sätestab vastavalt Ranna ja kalda kaitse seadusele Paide linna territooriumil asuvate jõgede (sõltuvalt valgala pindalast) ja tehisjärve kallaste ulatuse ning ehituskeeluvööndi. Seadus kehtestab kaldal asuvate kinnisasjade omanike ja valdajate kohustused, mille järgi peavad nad hoidma veekogu kaldad puhtana, hooldama kallasrada ja tagama rajal inimestele vaba läbipääsu. Ehitiste ja puhkekohtade rajamise ning muu majandustegevuse kavandamisel tuleb arvestada seadusest tulenevate kitsenduste ja kohustustega.

4.1.3 Keskkonnaohtlikud objektid

Paide linnas on üldiselt head ehitusgeoloogilised tingimused, kuid samas ka suur reostustundlikkus. Senine reostus on siiski valdavalt tekitatud varasematel aastatel. **Linnas on mitmeid reostusohlikke objekte, mis ohustavad linnakeskkonda ja uue veehaarde põhjavee kvaliteeti:**

- Paide prügilala – jäätmete ladestamine on lõpetatud ja käivad sulgemistööd.
Järva Terminaali territoorium – on tekkinud naftasaaduste reostus, mille ulatuse väljaselgitamiseks alustati uuringutega 1998. aastal. Pinnasereostus on levinud kohati 3 meetri sügavuseni, põhjavee analüüsist leiti normidest 19,4 korda suurem toksilise benseeni sisaldus. Uuringute käigus selgunud reostuskolded likvideeriti 2001. aasta oktoobriks, naftasaaduste väljapumpamine põhjaveest lõpetati novembris. Objekti keskkonnaseire jätkamiseks oleks olemasolevatest puuraukudest vajalik võtta põhjavee analüüsi naftasaaduste määramiseks.
- ET Paide Masinatehas – katlamaja mahutipark ja põlevkiviõli jäägid on utiliseeritud 2001 aastal. Töid teostas AS Epler & Lorenz.
- AS ETK Leib Paide leivatehase töötav vedelkütte katlamaja - mahutitepargi (3 x 50 + 10 tonni) territooriumil puuduvad sademevete puhastamiseks õlipüüdjad enne väljalasku linnatrassi. Kavas on õlipüüdja rajada.
- AS Paide Piimakombinaadi endine katlamaja – masuudiküttel töötanud katlamaja mahutipark koosnes 2 x 400 tonnise mahutist. Rajatised ei vasta keskkonnakaitse nõuetele. Vajalik on küttejääkide koguse ja võimaliku pinnasereostuse väljaselgitamine. Naftasaaduste jäägid ja mahutite pesemisjäägid tuleb utiliseerida.
- AS Assotrans katlamaja mahutipark (4 x 50tonni) ja autopesula – mittetöötava katlamaja mahutid asuvad hoones betoonvannis, territooriumil on ajutine diiselkütuse tankla. Sademe- ja autopesula veed juhatakse enne eesvoolu suunamist läbi õlimudapüüdja VP-2. Sademevete eesvooluks on 30 meetri pikkune kraav, mis omakorda suubub Pärnu jõkke. Vajalik on

utiliseerida küttemahutite jäägid ja mahutid pesta. Territooriumi sademeveesüsteem vajab rekonstrueerimist, tuleb vähendada õlipüüdjale suunatavat sademevee kogust, mida on näiteks suurtel sajuperioodidel ja kevadisel lumesulamisperioodil võimalik osaliselt juhtida pinnasesse, sest vastasel korral ületatakse õlipüüdja koormus ja naftasaadused pääsevad jõkke.

- Endise Paide lihakombinaadi katlamaja, küttehoidla (2 x 200 + 100 tonni), vana soolaladu ning vana maa- alune küttehoidla - paiknevad Pärnu jõe vahetus läheduses. Vajalik on kindlaks teha naftasaaduste ja soola jääkkogused ja utiliseerida need, samuti pesta mahutid.
- Paide MEK-i katlamaja ja selle kütusehoidla mahutipark (2 x 100 tonni) – neid ei kasutata juba pikemat aega. Vajalik on likvideerida küttejäägid mahutitest, selgitada ümbruse pinnasesaastatuse tase ning likvideerida jääkreostus.
- Põhja-Elektrivõrkude alajaam – trafode jahutussüsteemis kasutatakse suurtes kogustes trafoõli (2 x 60 tonni ja 2 x 40 tonni). Trafode betoonist alusvannid on rajatud 25 aastat tagasi. Süsteem ei ole kindel võimaliku avarii korral, kaasaja nõuetele vastavalt peavad vannid olema metallist, vedelikukindlad ja mahutama kogu väljavoolanud õli. Alajaam tuleks rekonstrueerida.
- Paide linna keemiline puhastus (Pikk 25) – töö lõpetanud katlamaja reostusjäägid ja kütusehoidla naftasaaduste jäägid tuleb utiliseerida. Samuti on vajalikud territooriumi pinnasereostuse uuringud.
- Sillaotsa ABT jääkreostus – 2000. ja 2001. aastal teostati eelnevate uuringute käigus leitud naftasaaduste jääkreostuse likvideerimine. Soola-liiva segamise platsi kasutamine soola-liiva segamiseks ja hoidmiseks on lõpetatud 2001. aastal. Territoorium asub Paide uue veehaarde sanitaarala III tsoonis.
- Pärnuvälja tänava lõpus endine vedelkütteleadu - 600 m² territooriumil lao ekspluatatsiooniajal laadimise käigus mahavalgunud küttest põhjustatud pinnasereostus ulatub kuni 2 meetri sügavuseni. Põhjavee reostuse ärahoidmiseks on vajalik reostunud pinnas välja kaevata ja komposteerida.
- AS Oilstop (Raudtee 29) ja AS Õlitäht (Tallinna 59) tanklad – rajatud keskkonnanõuetele vastavalt, kuid vajalik on korraldada keskkonnaseiret, kuna tegemist on reostusohlike objektidega.
- AS Favors tankla Mäos – olukord on hea, rajatud samuti tänapäeva keskkonnanõudeid arvestades. Linna piiridest väljas, kuid Paide veehaarde läheduses.

Täpsemaid ja ajakohasemaid arvandmeid reostuse suuruse ja ohtlike ainete piirarvude kohta pinnases või pinnavees keskkonnamõju hindamise käigus kasutada polnud ning tegelikult ei ole need ka üldplaneeringu taseme hindamisel otseselt vajalikud.

Eeldatavalt reostunud alade kasutuselevõtul tuleb edaspidi detailplaneeringu koostamise käigus teostada pinnase ja pinnasevee reostusuuringud ning vajadusel näha ette konkreetsed meetmed keskkonnaseisundi parandamiseks.

4.2 LOODUSE KAITSE, HALJASTUS JA HEAKORD

Paide on suhteliselt roheline väikelinn. Erinevatest rohestruktuuridest moodustuva jätkuva ühtse puhkeala väärtusi on ka üldplaneeringus rõhutatud. **Määratletud on linna väärtuslike loodusmaastike ja koosluste säilitamise tingimused ning üldkasutuses olevate puhkealade reserveerimise.**

Paide linnas puuduvad looduskaitse üksikobjektid ja üldplaneeringuga uusi looduskaitsealasid ja kaitsealuseid üksikobjekte ei kavandata.

Peamiseks linnahaljastuslikuks eesmärgiks on seatud erinevate olemasolevate rohestruktuuride säilitamine, mis kõige optimaalsemalt tagaks nende poolt täidetavate funktsioonide (ökoloogiline, puhke-, esteetiline jm) elluviimise, arvestades ka kaasaegse linna tingimusi ja loodusteaduslikke seisukohti. Olemasolevatele parkidele ja haljasaladele nähakse perspektiivis ette linna roheline võrgustiku loomist ja roheline võõndi korrastamist.

Paide linnas on neli parki (Lembitu park, Vallimägi, Rahu park ja Peetri park kogupindalaga 139 142 m²), kuid rohestruktuurideks saab pidada kõiki looduslikke ja pool-looduslikke taimekooslusi, olenemata konkreetsest liigilisest koostisest, maakasutusest või maaomandist. Rohestruktuurid tervikuna moodustavad katkematu ökoloogilise (roheline) võrgustiku, kuna nii hooldatud avalikud pargid, asumihaljastus kui ka isegi jäätmaade võsa etendavad analoogset rolli erinevate saasteainete (autoliiklus, tööstussaaste) neutraliseerimisel. Lähtutakse põhimõttest, et ribastruktuuride (tänaväärsed alleed ja haljasribad) abil tuleb omavahel siduda kõik linnas paiknevad haljastud. Pole oluline, kas võrgustiku peakoridor asub linna-, era- või riigimaadel, peamine on koridoriks fikseeritud alal haljastuse säilimise tagamine. Kasutamaks efektiivselt linnaruumi ning haljastuse hooldamise vahendeid saab võrgustiku koridore ära kasutada nii puhkealadena, linnakujunduses kui reostuse neutraliseerimisel. Rohelise võrgustiku koridorid suubuvad linna keskmest välja ning haakuvad linna piirides ja väljaspool paiknevate metsaaladega.

Haljas- ja puhkealad on tihedalt seotud kavandatavate uute jalgrattateede ja jalgradadega, mis võimalusel valgustatakse ja kasutatakse suusaradadena ka talvel. Puhkealade atraktiivsuse tõstmiseks ja kasutusvõimaluste mitmekesistamiseks korraldatakse sinna kergtranspordi hõlbus ligipääs, rajatakse sobivad ajaviitevahendid, istepingid, laste mänguväljakud ning tagatakse nende turvalisus.

Oluline on, et aktiivne puhketegevus ka linna lähikeskkonnale liiga ei teeks ja seepärast tuleks ennetada stiihilist puhkuseveetmist looduses. Samuti on hea, et ö koloogiliste funktsioonide seisukohast tähtsaid ja puhkeotstarbeks sobivaid alasid on hoitud liigselt asustamast. Uute elurajoonide ümber säilivad piisava suurusega haljasvööndid, mis on seotud ka teiste puhkealadega.

Elamukruntide rajamisel kõrghaljastatud alale tuleb krundil olevast kõrghaljastusega alast vähemalt 30% säilitada. Ehitusprojektides määratakse ka krundi heakorrastamise põhimõtted.

Paide pargid ja haljasalad on küllalt mitmekesised ja heas seisus ning normaalselt hooldatud. Üldplaneeringu rakendamiseks on kavas koostada kogu linna haljastusprojekt. Linnapuistu valdkonnas inventari seeritakse Paide linna kõrghaljastus piirkondade järgi.

4.3 LIIKLUSKORRALDUS

Paide eeliseks on, et linna ei läbi suurt transiitliiklust. Üldplaneeringus toodud lahendustega tagatakse optimaalsema liikluskorralduse kujunemine linnas, mille tagajärjena võib eeldada lühemat distantsi igal konkreetsetel teekonnal ning sõidu paremat sujuvust, mille tagajärjel vähenevad kokkuvõttes liikluse negatiivsed mõjud

Üldplaneeringuga on määratud ka linna bussijaama uus perspektiivne asukoht (Põllu tn 23 kinnistu).

4.3.1 Teed ja tänavad

Üldplaneeringus on ära toodud Paide linna uued vajalikud sõiduteed nii lühemas kui pikemas perspektiivis.

Suurima eeldatava (eriti ehitusaegse) mõjuga võib olla pikemas perspektiivis kavandatud uue ümbersõidutee rajamine, mis aga positiivse nüansina ei lõika olemas-olevaid elurajoone ning tagab lisaks ka hea juurdepääsu linna tootmispiirkondadele ilma kesklinna läbimata. Üldplaneering määratleb ümbersõidutee trassi väga üldiselt ja seepärast ei ole võimalik ilma detailsemate uuringuteta üheselt hinnata kõiki selle tee rajamisega kaasnevaid mõjusid. Samuti puudub täpsem informatsioon ja konkreetset keskkonnauuringud eelnevalt käsitletud muude trassivariantide kohta, mida saaks alternatiivide omavahelisel võrdlusel kasutada.

4.3.2 Kergliikluse teed (jalgrattateed)

Üldplaneeringu järgi tuleb olemasolevad puhkealad, elurajoonid ja ühiskondlikud objektid omavahel siduda kergliiklusteedega . Eesmärk peaks olema linna terviklik ratta- ja kõnniteedevõrk, kus on turvaline liigelda nii vanuritel, lastel, ratastooli kasutajatel, rulluisutajatel ning mis haakub ühistranspordisõlmedega ja igapäevaste teenindusasutustega. Paide kui suhteliselt väikese linna puhul on suur osa inimeste igapäevastest liikumistrajektooridest piisavalt lühikesed, et eelistada kergtranspordi autole ja vähendada nii üldist liiklussaastet.

Hetkel on Paide linnas vaid üks määratletud jalgrattatee, mis kulgeb Tallinna tänava ringteest kuni Sillaotsani.

Paide linna uued perspektiivsed kavandatavad jalgrattateed võib jagada oma ehituslike põhimõtete tõttu kaheks. Esimesel juhul lahendatakse kergliiklus olemasolevate teede baasil teekatte vastava märgistusega. Teisel juhul nähakse ette täiesti uute selleks ettenähtud jalgrattateede rajamist.

Lisaks linnasisestele jalgrattateedele väärivad positiivset äramärkimist veel marsruut Paidest Mäosse ning Paidet läbiva nn Euro-Velo ning Paide linnast alguse saav Südamaa-Kõrvemaa jalgrattarada, mis võimaldab matkata Paidest Matsimäele, sealt Kõrgemäele, Arduusse, Voosele, Albusse, Purti ning läbi Tarbja uuesti Paidesse. Südamaa-Kõrvemaa jalgrattaraja edasiarendamine toimub igal aastal ja loodetavasti aastate pärast saab sellest korraliku tähistusega ja hästi toimiva teenindusega jalgrattarada. Veel nähakse ette jalgrattatee rajamist marsruudil Paide-Türi koostöös Türi linnaga.

Jalgrattateede rajamine olulist ja leevendamist vajavat keskkonnamõju ei põhjusta, pigem on vajalik tähelepanu pöörata liiklejate ohutusele. Olemasolevatel sobilikel tänavatel on lihtsaim teede ristumiskohtadel lasta alla tänava äärekivid ja eraldada kergliikluse tsoonid ülejäänud liiklusest. Olemasolevatel tänavatel saab jalgrattaga sõitmist soodustada ka kiiruspiirangutega, sest 30-40 km/h elamurajoonides loetakse piiriks, kus jalgrattaga samal tänaval liiklemine on ohutu ning pole vaja eraldi jalgrattateed ehitada.

Võimalikke praktilisi soovitusi jalgrattateede rajamiseks:

- Peatänavate kõrvaltänavatega ristumise kohtadesse rajada lauged jalgrataste mahaõidud;
- Jalgrattatee sõiduteest eraldamiseks kasutada ohutuse tagamiseks lisaks pidevale joonele ka otse teekattele paigaldatavaid reljeefseid elemente;
- Jalgrattateed tuleks märgistada vastavate liiklusmärkidega;
- Võimaldada jalgratastele turvalised parkimis- ja hoiukohad kõigi üldkasutatavate hoonete juurde.

4.3.3 Parkimine

Paides esinevad parkimisprobleemid põhiliselt kesklinnas. Suurt tähelepanu tuleb pöörata parkimiskohtade suurendamisele teenindusasutuste ja olemasolevate korterelamute juures.

Üldplaneeringus on ära toodud 6 peamiselt Paide linna kavandatavate uute hoonete ja rajatiste ga seotud täiendavat perspektiivset parklat. Parklate projekteerimise alustamiseks ja väljaehitamiseks koostatakse vertikaalplaneering, kus peab suurt tähelepanu pöörama sademeveekanalisatsiooni lahendusele. Parklate sademevesi tuleb eelnevalt lasta läbi eelpuhastuse (õlipüünis).

4.3.4 Müra

Iga uue teetrassi ja tänavate konkreetse lõigu paiknemine nagu ka tootmisobjektide tehniline lahendus eeldab spetsiifilisemat keskkonnamõju hindamist kas detailplaneeringu või eelprojekti staadiumis.

Eriti oluline on linnas järgida kehtivaid müranorme ka olemasolevate elamute ja hoonete ümberprojekteerimisel ning rekonstrueerimisel kõrge müratasemega piirkondades (elava liiklusega tänavate ääres).

Kuulmine on teatavasti inimesel üks tundlikumaid meeli ja kõrge müratasemega on seepärast seotud mitmed probleemid:

- stress ja tervisehäired (kõrgendatud vererõhk, psüühilised häired, unehäired);
- töömotivatsiooni ja töövõime langus;
- suhtlemisvõime langus (eriti tänavatel);
- laste õppimisvõime langus;
- ebameeldivad töö- ja elamistingimused;
- reaktsioonivõime langus, mis põhjustab õnnetusi;
- suurenev kutsehaiguste ja vibratsiooni all kannatavate inimeste arv.

Keskkonnamüra ongi üks levinumaid kohalikke keskkonnaprobleeme ning põhjustab üha enam elanike kaebusi. Samas on teave üldistuste tegemiseks ebäühtlane ning erinevate mõõtmismetoodikate ja -mudelite tõttu raskesti võrreldav. Müra tajumine on heli vastuvõtul suurel määral subjektiivne ning sõltub inimese häälestusest müra suhtes.

Vastavalt Sotsiaalministri 04.03.2002. a määrusele nr 42, *Müra normtasemed elu- ja puhkealal, elamutes ning ühiskasutusega hoonetes ja mürataseme mõõtmise meetodid* lähtutakse müra normtasemete kehtestamisel:

- päevasest (7.00–23.00) ja öisest (23.00–7.00) ajavahemikust;
- müraallikast: auto-, raudtee- ja lennuliiklus, veesõidukite liiklus, tööstus-, teenindus- ja kaubandusettevõtted, spordiväljakud ja meelelahutuspaigad, ehitustööd, elamute ja üldkasutusega hoonete tehnoseadmed, naabrite müra (olmemüra);
- müra iseloomust: püsiva või muutuva tasemega müra;
- välismüra normimisel: hoonestatud või hoonestamata ala kategooriast.

Määrusega on välismüra normtase hoonestatud või hoonestamata aladel kehtestatud välismüraallikatest auto -, raudtee- ja lennuliiklusele, veesõidukite liiklusele, tööstusettevõtetele, müratekitavatele kaubandus- ja teenindusettevõtetele, spordiväljakutele ja meelelahutuspaikadele, ehitus töödele.

Regulaarsest liiklusest põhjustatud müra normtasemete kehtestamisel ruumides on nimetatud määruses arvestatud keskmise liiklussagedusega aastaringselt või regulaarse liiklusega perioodi vältel.

Müra levik vabas ruumis erineb oluliselt müra levikust olukorras, kus müraallika ja mõjutatava punkti vahel ning läheduses paiknevad mitmesugused objektid (hooned, pinnavormid, haljastus jms). Heli leviku teel olevad pinnad võivad põhjustada heli peegeldumist, absorptsiooni ja sumbumist. Ka mõjutavad maapinna omadused oluliselt müra levikut ja selle tugevust. Akustiliselt pehme maa (näiteks murupind) reeglina summutab, kõva pind (näiteks kivi, asfalt, veepind) tavaliselt võimendab heli tugevust võrreldes selle levikuga vabas ruumis. Taimestik põhjustab helilainete peegeldumist ja sumbumist ning võib alandada helitugevust, kui haljasriba on piisavalt tihe ja lai.

Hetkel pole haljastuse näol müratõk keid näiteks linna suurima magistraali Pärnu-Rakvere maantee ääres. Samas aga hinnatakse puistu mürasummutusefekti harilikult tugevasti üle, sest haljastuse mürasummutusvõime sõltub konkreetselt väga erinevatest teguritest (haljasriba liigilisest koostisest, aastaajast, rindelisusest jne).

Tõhusaimaks mürataseme alandamise võimaluseks on siseruumides objekti enda kaitsmine ehituslike vahenditega . Hoonete ebarahuldavad ehitus-füüsikalised omadused ja mittevastavus kehtivatele sooja- ja helipidavuse nõuetele on oluliseks põhjuseks, miks eluruumides on kuulda häirivat transpordimüra, seda eriti öösel.

Aknad on tavaliselt välisseinte kõige halvemini heli levikut tõkestavad osad. Mitte igasugune aken ei anna müra suhtes aga soovitud tulemusi. Efektiivseim on 2+1 süsteemis 3-kordne aken või spetsiaalsete paksude klaasidega (9-10 mm) aken.

4.4 JÄÄTMEMAJANDUS

Üldplaneeringuga ei nähta ette uute jäätmehooldla maade rajamist. Käimas on linna endise prügimäe sulgemine, prügimäe filtraatvete pinnasesse imbumise lõpetamine ning prügimäe katmine mullaga ja haljastamine. Peale seda antakse maale uus kasutusfunktsioon (üldmaa - rekreatiivsel eesmärgil).

Linna jäätmeid ladestatakse nüüd Väätša prügilasse, mida opereeriva aktsiaseltsi juhtimises osaleb ka Paide linn.

Loodud on võimalused taaskasutatavate jäätmete liigiti kogumiseks. Samuti on organiseeritud ohtlike jäätmete vastuvõtmine. Komposteeritavaid orgaanilisi olmejäätmeid on kokkuleppe korras võimalik viia linna puhastusseadmete jääkmuda komposteerimisväljakule.

Jäätmehoolduse temaatikat käsitleb detailselt *Paide linna jäätmehoolduseeskiri* (kehtestatud Paide Linnavolikogu 23.09.1999 määrusega nr 33, muudetud 22.02.2001 määrusega nr 10 ja viimati 27.06.2002 määrusega nr 18). **Paide linn (ega Järva Maakond) kehtestatud jäätmekava seni ei oma.**

Linna seisukohalt on laiemateks eesmärkideks jäätmetekke edasine vähendamine ja jäätmete taaskasutuse laiendamine . Selleks tuleks rajada jäätmete sorteerimiskeskus erinevate materjalide ajutiseks hoidmiseks, jäätmetest eraldamiseks, pressimiseks ja pakkimiseks.

Oluline on ka jäätmete omaalgatusliku ladustamise ja risustamise vältimine, eriti linna äärealadel.

4.5 VEEVARUSTUS JA KANALISATSIOON

4.6.1 Joogivee kvaliteet ja linna ühisveevõrk

Paide linnas sisaldab sügavate veekihtide vesi ülemääraselt mikrokomponente (fluori ja boori). Seepärast viidi Paide veehaare linnast välja. Uue Paide veehaarde käivitumisega võetakse 99% ühisveevärgi vesi sealt ja 1% Pärnu tn ja Joodi puurkaevust. Olemasolevatest ühisvõrgu kaevudest jäetakse reservkaevudeks Kaevu ja Peetri tänava puurkaevud, ülejäänud tamponeeritakse nõuetekohaselt.

Linna ühisveevõrgu pikkuseks on ca 27 km ja veetarbijaid ligi 85% elanikest. Veeteenust osutab linnas AS Paide Vesi. Ülejäänud 15%

elanikest saavad vee madalatest puur- ja salvkaevudest ning ühisveevõtukohtadest linnas (34 punkti).

Ligi 10 km veetorustikest on vanemad kui 20 aastat ning veekadude osakaal veevärgist on ligi 37 %. Seega vajavad vanemad veetorustikud järk-järgult renoveerimist.

Eesmärk on linna ühisveevärgi laiendamine ja renoveerimine, mille tulemusena kujuneks kogu linna territooriumi hõlmav ühisveevõrgu ringsüsteem. Kuna Paides on ühisveevärgi ja ühiskanaliseerituse aste enamvähem võrdne ning kattub ka piirkonniti, on igati otstarbekas ühitada joogivee- ja kanalisatsioonitorustike rajamine.

4.5.1 Ühiskanaliseerimine ja reovee puhastamine

Linna ühiskanaliseerimissüsteemis on üheksa reovee ülepumplat, ligi 25 km reovee- ja 2,5 km sademeveetrasse. Linna ühiskanaliseerimisega on liitunud 77 % linnaelanikest. Kanalisatsiooniteenust osutavad linnas AS Paide Vesi ja AS Paide Piimakombinaat. Ühiskanaliseerimisega varustamata elanikkond (23%) kogub reovee kogumiskaevudesse, millede tühjendamine toimub äraveo ja puhastamisega ühiskanaliseerimisse.

Linna kanalisatsioon on poollahkvoolne, olme- ja tootmisreovesi puhastatakse suures osas linna reoveepuhastis, sademevesi juhitakse peamiselt linnalähedastesse kraavidesse või imbub ära pinnasesse.

Paide linnas on kaks reoveepuhastusseadet:

- 99% linnas formeeruvast reoveest puhastatakse AS Paide Piimakombinaadile kuulavas reoveepuhastis, mis on rajatud 1980. aastal. Projektijärgne võimsus on 7500 m³/ ööpäevas, tegelik puhastatav reoveekogus on 3400 m³/ ööpäevas. Puhastit on renoveeritud 1998-2000 aastatel. Kavas on renoveerida veel liivapüüdjad ja mudatöötlus.
- kuni 1% (väikese osa linna elamutsoonis) kanaliseeritavast reoveest puhastatakse Paide Põhja Kõrgepingevõrgu puhastusseadmes BIO-25. Puhasti on 28 aastat vana, amortiseerunud (puhasti roostes metallvann lekib) ja selle puhastusefekt on madal. Suublasse juhitud heitvesi ei vasta nõutud puhastusastmele. Reoveepuhastikompleks (ülepumpla, puhuritehoone, BIO-25) likvideeritakse tulevikus ning piirkonna reovesi juhitakse ülepumpamise abil linna ühiskanaliseerimisse.

Rekonstrueeritav AS Paide Piimakombinaadi reoveepuhasti annab võimaluse uute elamupiirkondade ja tootmise arenguks Paide linnas, samas piisab uue puhasti võimsusest ka lähipiirkonna asustatud punktide reovete puhastamiseks.

Sademeveekanaliseerimise laiendamise käigus on planeeritud rajada ligi 4,5 km sademevee torustikku. Plaanis on määratleda kõigepealt sademeveetrasside võrgustiku laiendamise vajadus ja koostada nende väljaehitamise pingerida.

Esmajärjekorras rajatakse hädavajalikud trassid sademevete sattumise vältimiseks reoveekanaliseerimise, tänavate lagunemise peatamiseks ja maa-alade üleujutamiste kõrvaldamiseks. Jätkatakse ka olemasolevate sademeveetrasside ja –kaevude korrastamist, et vähendada Paide linnast Pärnu jõkke kanduvat pinnaveereostust. Mündi tänava sadeveesuublale rajatakse reostustõke (puhvertiik).

Paide linna veevarustuse ja kanalisatsiooni arengukava aastani 2012 annab põhjaliku ülevaate lähiaastatel ees seisvatest veekaitsealsetest eesmärkidest ning käsitleb ka nendega kaasnevaid keskkonnaküsimusi kitsamalt.

Üldplaneeringuga tehakse ettepanek ühisveevärgi ja – kanalisatsiooni arengukava muutmiseks järgmiste oluliste punktidega:

- Liita linna vee- ja kanalisatsiooni võrguga Joodi elamurajoon;
- Liita linna vee- ja kanalisatsiooni võrguga Kriilevälja küla.

4.6 SOOJAMAJANDUS JA VÄLISÕHU KAITSE

Paide linna varustab soojusenergiaga linnale kuuluv ja AS Pogi poolt hallatav Peetri katlamaja (keskkatlamaja). Kuni käesoleva ajani kasutatakse Peetri katlamajas soojuse tootmiseks raskeid kütteõlisid, mis seab linna sõltuvusse vedelkütuste hinnamuutustest maailmaturul ning nõuab suuri kulutusi pidevalt kasvavatele keskkonnamaksudele. Soojusenergia hinnatõusu peatamiseks ja ka keskkonnasõbralikumate lahenduste leidmiseks on Paide Linnavalitsuse poolt tellitud töö *Paide linnas soojusenergia tootmise rekonstrueerimine. Paide keskkatlamaja bioküttele üleviimise tasuvusuuring*.

Teostatud analüüsi tulemusena soovitati katlamaja rekonstrueerida biokütuste, puiduhakke, puidujäätmete ja turba kasutamiseks. Katlamaja operaatorfirma kuulutas katlamaja ümberehitamiseks välja riigihankekonkursi, mille võitja peab bioküttele katlamaja käiku laskma lähiaastatel.

Peetri katlamaja soojustrasside kogupikkus on ~13 km ja vanus orienteeruvalt 23 aastat. Trasside olukord on üsna erinev, kuid trasside arvutuslik soojuskadu on praegu ~18%. Seepärast on kavas soojasõlmede ja soojatrasside renoveerimise jätkamine kuni kogu soojusvõrgu väljavahetamiseni uue kaasaegse eelisoleeritud torudest soojustrassi vastu.

Lähiaastatel ees seisvate ülesannete paremaks täitmiseks ja perspektiivsete investeeringute planeerimiseks on kavas töötada välja uus *Energeetikakontseptsioon järgmiseks 10 aastaks*. Samuti on kaugkütte arengu kindlustamiseks lähimaks 5 aastaks vajalik koostada *Soojuse säästlikuma tootmise, jaotamise ja tarbimise programm*.

Üldplaneeringu perioodi jooksul on arvestatud uue bioküttele töötava katlamaja ehitamine. Katlamaja asukohaks on valitud Jaama tn ja Raudtee tn äärne maa -ala.

Paideni on kavandatud välja ehitada ka kõrgsurve gaasijuhe ning nähakse tulevikus ette võimalust kasutada koostootejaamas gaasi kui keskkonnasõbralikumat kütust. **Maagaasi harutrassi toomine Paidesse jääb eeldatavalt aga käesoleva üldplaneeringu kehtivuse ajast välja.**

Esialgu võib lähiaastatel prognoosida küll mõningast soojatarbimise vähenemine seoses olemasolevate hoonete lisasoojustamisega ja teiste alternatiivsete küttevõimaluste kasutamisega. Pikemas perspektiivis tuleks Paides uute planeeritavate piirkondade väljaehitamisel välisõhu kaitse huvides eelistada tsentraalse kaugküttevõrguga liitumist.

Õhureostuse võimalikud allikad on lisaks katlamajale peamiselt seotud autotranspordiga tihedama liiklusega tänavatel. Siiski võib Paide linna välisõhu olukorda pidada üldiselt heaks. 2002 aasta märtsis-aprillis teostati välisõhu seireuring Oilstopi bensiinjaama juures. Mõõdetud saastekomponendid jäid mitmeid kordi madalamale lubatud piirväärtustest. Edaspidi on kavas tellida linnasiseseid, suuremate liiklussõlmede õhusaasteuuringuid.

Uute katlamajade, tanklate ja teiste välisõhku saastavate objektide rajamise eelselt tuleb teostada eralduvate saasteainete heitkoguste ja nende hajuvuse arvutused tagamaks, et ei põhjustata välisõhu saastetaseme piirväärtuste ületamist isegi mitte kõige ebasoodsatel ilmastikutingimustel. Arvutused on vajalikud ka vastavalt Keskkonnaministri määrusele nr. 47 28.04.1999 *Välisõhu saasteloa ja erisaasteloa taotlemise ning väljaandmise kord*.

5 ÜLDPLANEERINGU RAKENDAMISE MÕJUD

Kuna valdavalt pole lähiajal Paides ette näha suuri keskkonda oluliselt mõjutavaid muutusi ja seega ka pole võimalik käsitleda ja võrrelda erinevaid konkreetseid alternatiive (lisaks nullalternatiivile), on püütud linna arendamisega seotud mõjude erinevaid külgi analüüsida alljärgnevas üldistes tabelites.

Tabel 1 Uute hoonete ja rajatiste püstitamisest tuleneda võivad mõjud

Positiivsed mõjud	Negatiivsed mõjud	Leevendusvariandid
<ul style="list-style-type: none"> • elukeskkonna kvaliteet ja elamistingimused paranevad • linnapoolsete selgete ehitusreeglite kehtestamine tagab range kontrolli ehitustegevuse üle • võimalus majandusliku arengu intensiivistumiseks • võimalik uute elanike tulek linna, suurendab nii linna kui teenuste pakkujate tulusid 	<ul style="list-style-type: none"> • võimalik loodusmaastiku osaline asendumine tehismaastikuga ja koosluste hävimine • loodusliku reljeefi muutmine, mõjud pinnasele (transport, pinnasetööd jne) • pinna- ja põhjavee reostusohu • visuaalse reostuse oht 	<ul style="list-style-type: none"> • säilitada ehitusaladel väärtuslikku haljastust ja looduslikku pinnareljeefi • ehitamisel väärtusliku loodusega piirkonnas tuleb kasutada kergeid ehitusmasinaid • eelistada loodusõbralikku ehitusviisi, kasutades ökoloogilisi materjale ja tehnoloogiaid • näha ette ehitusprahi koristamise tingimused • rakendada tugevat kontrolli ehitustegevuse üle

Tabel 2 Ettevõtlusest (sh puhkemajanduse arendamine) tulenevad keskkonnamõjud

Positiivsed mõjud	Negatiivsed mõjud	Leevendusvariandid
<ul style="list-style-type: none"> • majanduslikust atraktiivsusest tulenev võimalik keskkonnakvaliteedi paranemine • ettevõtluse arendamine ja mitmekesistamine annab erinevaid tegutsemisvõimalusi ja alternatiivse sissetuleku • väheneb edasine vajadus uute suurte tööstusalade järgi 	<ul style="list-style-type: none"> • loodusressursside tarbimise suurenemine (vesi jms) • kontrollimatu puhkamise oht looduses • ajutine suur surve loodusele (suvel ilusa ilmaga) 	<ul style="list-style-type: none"> • reguleerida tegevusi läbi detailplaneeringute ja keskkonnamõju hindamise • vältida tugevalt keskkonda kahjustada võivaid uusi tootmisharusid (keemiatööstus vms) • vähendada taastumatute ressursside kasutamine • säilitada olemasolevate maastike bioloogilist mitmekesisust • rajada märgistatud puhkekohad, kus oleks olemas prügikastid jms

Tabel 3 Infrastruktuurist tulenevad keskkonnamõjud

Positiivsed mõjud	Negatiivsed mõjud	Leevendusvariandid
<ul style="list-style-type: none"> • arenguvõimaluste paremine läbi reoveepuhastussüsteemi, vee- ja soojatrasside ning elektri- ning sidevõrkude renoveerimise • uute juurdepääsuteede loomine, liikumistingimuste paranemine 	<ul style="list-style-type: none"> • rajatiste, trasside ja teede ehitustööde käigus esinevad lokaalsed mõjud ja häiringud • võidakse häirida pinnase niiskusrežiimi 	<ul style="list-style-type: none"> • trasside ja teede rajamisel säilitada maksimaalselt olemasolevaid puid ja haljastust • teede rajamisel tagada vajalike kuivenduskraavide rajamine ning vältida olemasolevate truupide ummistamist

6 KOKKUVÕTE

Konkreetsete tulevikus rajatavate objektide tehniliste lahenduste andmine polegi üldplaneeringu ülesanne ning seepärast ei pea ega saagi keskkonnamõju hindamine detailsemalt käsitleda alles hiljem selguvatest tehnilistest üksikasjadest või ehitustööde teostamisest olenevaid keskkonnamõjusid. Selliste objektide nõuetekohane keskkonnamõju hindamine teostatakse kas detailplaneeringu või projekti staadiumis.

Käesolev üldplaneering määrab ära Paide linna ehituslikud tingimused ja suunab maakasutust ning selle elluviimine leevendab loodetavasti mitmeid seniseid Paide linna probleeme viies olukorra selgenemisele ning paranemisele võrreldes olemasolevaga. Positiivne on eeldatav majandusliku arengu intensiivistumine ja kohaliku tööhõive suurenemine, mistõttu elamistingimuste paranemisega suureneb teenuste pakkumine ja investeeringute tulek linna ning tõuseb ka elukeskkonna kvaliteet üldiselt.

Lähtudes käesolevast keskkonnamõju hindamisest võib tõdeda, et Paide linna üldplaneeringu elluviimine ei too kaasa olulises mahus negatiivseid keskkonnamõjusid, kui arvestatakse kõikide kehtivate keskkonnakaitseliste nõuete ja heade tavade ning samuti käesolevas aruandes soovitatud leevendavate meetmetega.

Paide Linnavalitsusel tuleb üldplaneering avalikult välja panna koos käesoleva (strateegilise) keskkonnamõju hindamise aruandega, et tagada avalikkusele võimalus tutvuda lisaks planeeringule ka selle võimalike keskkonnamõjude puudumise või olemasoluga. Viimasel juhul on väga tähtis võimalike alternatiivide käsitus ja negatiivsete mõjude leevendusabinõuete tutvustamine.